

HET IS MAAR GELD

(Fool's Paradise)

Komedie in drie bedrijven

door

PETER COKE

vertaling

Jan Hulsegge

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET IS MAAR GELD – FOOL'S PARADISE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PETER COKE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Julius Caxton
Rose
Susan Dawson
Catherine Hayling
Jane Hayling
Philip Hayling
Fiona Renshaw
Brigette Blair

Tijd van handeling: heden

EERSTE BEDRIJF: 4 uur 's morgens op een maandag in mei.

TWEEDE BEDRIJF: een paar dagen later. 7 uur 's avonds.

DERDE BEDRIJF: de daaropvolgende woensdagmiddag

DECOR:

De woonkamer van het huis van de Haylings in Westminster. Alhoewel het interieur wat verbleekt is en er wat rommelig antieke spullen in de kamer staan, is het een kamer in een perfecte Georgian style op de eerste verdieping. Een deur, achteraan links, leidt naar een kleine overloop en een gebogen trap. Het erkerraam, achteraan rechts, kijkt uit op een deel van Buckingham Palace en het Victoria gedenkteken. Rechts bevinden zich een ingebouwde kast en een brede vensterbank, waar je in kunt zitten. Links middenvoor staat een grote bank met een ovale tafel ervoor. Rechts middenvoor staat een sierlijke schrijftafel, met een stoel erachter en een krukje ervoor. Er staat een telefoon op de schrijftafel. Vooraan rechts staat een kabinet. Tegen de wand staan stoelen rechts, links en achteraan in het midden, en een leunstoel vooraan rechts. Vooraan links, tegen de muur, staan een consoletafel en een klein rond tafeltje. 's Avonds wordt de kamer verlicht door een kroonluchter, die midden in de kamer hangt, en door een staande schemerlamp, achteraan rechts. De knop voor de staande lamp zit op de lamp zelf. De knop voor de kroonluchter zit naast de deur, achteraan links. Op de overloop staan een klein tafeltje en een stoel.

EERSTE BEDRIJF

Als het gordijn opengaat, is Julius Caxton alleen in de kamer. Hij zit op de bank en bestudeert het interieur van de kamer taxerend. Hij is een gezette, kalende, snel zenuwachtige man. Hij draagt een bril met een dik montuur en overdreven modieuze kleren. Als hij van streek is, komt zijn accent naar boven. Na een tijdje staat hij op, gaat naar de deur, opent die een klein stukje, luistert even, gaat dan naast de deur staan en kijkt naar een stilleven met bloemen dat hoog tegen de muur hangt. Omdat hij is te klein om het goed te kunnen zien, legt hij een zakdoek op de stoel die onder het schilderij staat, zodat er geen voetafdrukken op komen, en gaat op de stoel staan. Hij pakt een kleine zaklantaarn uit zijn zak en zoekt de handtekening op het schilderij. Als hij dat doet gaat het schilderij scheef hangen.

Rose (achter, roepend): Goed, ik zal haar zeggen dat ze even moet wachten.

Caxton gaat snel van de stoel af, pakt zijn zakdoek en gaat op de bank zitten. Na een tijdje, als er niemand binnenkomt, staat hij op, loopt naar het kabinet, waarop een hele verzameling dure prulletjes staat, vooraan rechts, en onderzoekt het zorgvuldig. Om te zien in wat voor een staat de achterkant van de kast is, zet hij de kast een stukje naar voren. Als hij dat doet, valt een versiering, die aan de achterkant was bevestigd, op de grond. Caxton probeert het geschrokken weer op zijn plaats te krijgen, maar het blijft niet zitten. Hij vindt een van de schroefjes op de grond, maar kan het stuk nog steeds niet weer vastmaken. Wanhopig doet hij zijn schoen uit en begint daarmee te timmeren. We horen de stem van Rose weer.

Rose (achter): Deze kant op, juffrouw, en gaat u maar zitten.

Caxton doet snel zijn schoen weer aan en gaat in de leunstoel, vooraan rechts, zitten. Rose komt binnen en blijft in de deuropening staan. Ze is een oud dienstmeisje, met een kraakstem en vastberaden manieren.

Rose (beschuldigend): Wat was dat voor een gebons?

Caxton (onschuldig): Ik heb niks gehoord.

Rose: Ik heb altijd al gezegd dat er spoken in deze kamer zitten.

Caxton: Spoken?

Rose: Ja, het kunnen geen spechten zijn geweest, of wel? (ze draait zich

om naar de gang en roept) Hierheen, juffrouw; ga maar achterin de rij staan. *(ze staat naast de geopende deur. Susan Dawson komt binnen. Ze is charmant, jong, openhartig en eenvoudig gekleed. Caxton staat op)*

Susan *(links van Rose)*: Dank u. Denkt u dat het lang duurt, voordat mevrouw Hayling komt?

Rose: Ik gok nog liever op het weer.

Caxton *(loopt naar midden, geprikkeld)*: Maar mijn tijd is kostbaar. Ik zit al tien minuten te wachten.

Rose *(loopt naar links)*: Poeh-poeh! *(Susan gaat naar de linkerkant van de bank en legt haar handtas en handschoenen erop)* Wanneer u zo lang geleefd heeft als ik, zult u het onbenullige inzien van tien minuten. Hoe oud denkt u dat ik ben?

Caxton: Ik ben hier niet gekomen om aan een quiz mee te doen.

Rose *(tegen Susan, snoevend)*: U dan? Wat denkt u?

Susan: Nou... eh, ik ben nogal slecht in het schatten van leeftijden.

Rose *(genietend)*: Al bijna tachtig. Ikke! Al bijna tachtig. *(ze ziet het scheef hangende schilderij)*

Caxton: Mooi. Nu we deze levensvraag opgelost hebben; hoe zit het met mijn afspraak?

Rose: Wie wilde u spreken?

Caxton *(geërgerd)*: Is het mijn uitspraak of zijn het uw oren? *(Rose loopt naar de stoel links. Caxton heel duidelijk)* Mevrouw Hayling.

Susan: Ik denk dat ze bedoelt, welke mevrouw Hayling.

Caxton: Zijn er dan meer? Nou, de eigenaar van het huis.

Rose *(geamuseerd)*: Daar schieten we niet veel mee op. *(ze gaat op de stoel staan en hangt het schilderij recht)*

Caxton: De weduwe van meneer Basil Hayling, dan.

Rose *(in een stuip)*: Dat helpt ook niks. *(ze gaat van de stoel af)*

Caxton *(erg geïrriteerd)*: Waarom niet? Ze kunnen niet allebei de weduwe zijn van meneer Basil Hayling.

Susan: Daar komt u nog wel achter.

Caxton *(verbaasd)*: En ze wonen allebei hier... samen?

Rose *(gaat links naast Caxton staan)*: Dat moeten ze wel. Hij heeft ze allebei het huis nagelaten... in de hoop dat ze elkaar gek zouden maken. *(ze kwebbelt)* Meneer Basil had tenminste gevoel voor humor. Daarom ben ik al tachtig; gevoel voor humor en een appeltje voor de dorst. *(ze gaat naar het kabinet en repareert het hoekje)*

Susan *(tegen Caxton)*: Misschien kan ik u helpen; ik ken ze allebei.

Rose: Mevrouw Jane is trouwens weg. En mevrouw Catherine is haar roman aan het schrijven. Ze mag niet gestoord worden als ze inspiratie heeft.

Caxton (*scherp*): Denkt u dat die inspiratie lang blijft?

Rose: Ze heeft vanmiddag niet gegeten, dus het gekletter van de theespullen zal haar wel weer bij haar positieven brengen.

Caxton (*gaat links naast Rose staan*): Kunt u ze nu niet even laten kletteren?

Rose (*bot*): Nee, dat kan ik niet.

Caxton (*kijkt op zijn horloge*): Ik heb nog een afspraak hier in de buurt; daar kan ik beter eerst naar toe gaan. (*hij loopt naar de deur en pakt zijn tas op. Rose loopt naar middenachter. Hij gaat naar Rose toe en geeft haar een muntstuk*) Alsjeblieft; en je krijgt er nog een als je in het komend half uur thee zet. (*Caxton vertrekt. Rose gaat naar de deur en kijkt hem na. Susan loopt ook naar de deur*)

Rose (*kijkend vanuit de deur*): Denk je dat hij iets zal jatten?

Susan: Oh, vast niet.

Rose: Als het wel zo is, dan hoop ik dat het dat gesneden ivoren ding is: afschuwendelijk stofnest.

Susan: Wie is hij?

Rose: Geen flauw idee. Trouwens... ik weet ook niet wie u bent.

Susan: Ik ben Susan Dawson, en ik ben hier om... (*Susan stopt, als er een sleutelbos met papier eromheen gewikkeld naar beneden gegooid wordt. De bal vliegt door de deur en komt tussen de bank en het bureau terecht*) Wat is dat?

Rose (*gaat naar het midden en pakt de bal op*): Het is in orde, daar ben ik aan gewend. Het is mevrouw Catherine. (*Susan gaat naast Rose staan*) Ze gooit altijd berichten naar binnen. (*ze opent 't papier, leest het, loopt naar de deur, schreeuwt naar boven*) Ja, hij is weg. (*Susan gaat links naast het bureau staan*)

Catherine (*achter*): Goddank. Waarom heb je me dat niet direct gezegd?

Catherine Hayling komt binnen en blijft in de deuropening staan, links van Rose. Catherine is een lange, donkere, knappe vrouw die zich mooi kleedt, maar een beetje excentriek. Ze heeft haar bril en een pen in haar handen.

Catherine (*angstig*): Was het een van die houtwormers?

Rose: Ik weet niet wat hij was.

Catherine: Nou, zag hij eruit als een deurwaarder?

Rose: Hij had geen befje om.

Susan: Ik vond hem er ook niet op lijken.

Catherine (*gaat naar Susan*): Mevrouw Dawson! Neem me niet kwalijk, ik wist niet dat u hier was.

Rose: Dat heb ik u al vijf minuten geleden gezegd.

Catherine: Je spreekt alleen de waarheid als je een ander daarmee in

verlegenheid brengt. *(ze gaat naar Rose)* Ga de thee maar halen. Geef me je hand. *(ze pakt Rose's hand en zet er met de pen een "T" op)* "T." *(tegen Susan)* Dan weet ze tenminste wat ze moet gaan halen. *(Rose, die naar haar handpalm kijkt, vertrekt en laat de deur open staan. Catherine gaat bij Susan staan)* Het spijt me van deze wanorde, lieve. Maar dat oplichtersbedrijf, dat de houtworm in de trap heeft uitgeroeid, dreigt ons met de deurwaarder. En omdat we geen idee hebben hoe deurwaarders eruit zien, verdenken we iedereen die we niet verwachten.

Susan: Ik houd u niet lang op. Maar uw zoon vertelde me, dat u boven twee kamers wilt verhuren aan iedereen die in het huis wil helpen.

Catherine: Maar dat wil jij toch niet?

Susan: Jawel.

Catherine *(verheugd)*: Kom even lekker bij me zitten. *(Susan gaat op de bank zitten. Catherine loopt naar voor op het toneel)*

Susan: Het huurcontract van mijn flat is beëindigd en ik ben wanhopig naar nieuwe woonruimte aan het zoeken.

Catherine: En wij zoeken wanhopig naar hulp. Basil heeft ons dit enorme huis nagelaten, maar geen cent om het te onderhouden. Als je zeker weet dat je het wilt, ben je van harte welkom.

Susan: Ik weet het zeker, maar ik denk dat u wilt weten...

Catherine: Ik wil niks weten. *(ze legt haar pen en bril op het bureau)* Als schrijver heb ik veel mensenkennis, en ik zie direct dat jij er betrouwbaar uitziet. *(ze loopt naar het midden; twijfelend)* De vraag is of wij dat ook in jouw ogen zijn.

Susan: Ik denk dat we het wel goed met elkaar zullen kunnen vinden.

Catherine: Ik ben bang dat je de kamers nogal vreemd zult vinden. Jane heeft zich vergist toen ze het meubilair op een veiling kocht. Het bed is versierd met draken.

Susan *(glimlachend)*: Dat vind ik niet erg. Ik ben heel gek op dieren.

Catherine: En het behang laat hier en daar een beetje los. *(ze gaat op de leunstoel, vooraan rechts, zitten)* Toch, als Jane de smaragden kan verkopen voor... *(ze stopt plotseling)* Hoorde je dat?

Susan: Over de smaragden?

Catherine: Je hebt het gehoord! Wat erg, niemand mag ervan weten.

Susan: Ik zal wel net doen of ik niks gehoord heb.

Catherine: Nee, ik wil niet dat je denkt dat ik je wat voorlieg, voordat je hier zelfs maar woont. Het is alleen maar dat de smaragden... *(ze stopt weer plotseling)* Oh, nu ik al zo ver ben, kan ik je net zo goed alles vertellen. *(ze staat op, loopt naar de deur, sluit deze en gaat dan links van de bank staan)* Maar praat er met niemand over, alsjeblieft.

Susan: Natuurlijk niet.

Catherine: Het is allemaal ontzettend spannend. Basil... wijlen de man van Jane en mij... had een oudere zus, en die is tot onze grote vreugde net overleden. Dat bedoel ik niet. We waren niet blij, omdat we niet wisten of ze ons iets nagelaten had. *(ze loopt naar het bureau)* Dat bedoel ik ook niet. Wat ik probeer te zeggen is... nadat het arme mens overleden was, ontdekten we dat ze ons iets had nagelaten. *(ze gaat op het krukje zitten)*

Susan: Geen wonder dat je opgewonden bent.

Catherine: We hoopten al dat ze het zou doen, omdat ze zich altijd schuldig heeft gevoeld dat ze ons niet heeft tegengehouden om met haar broer te trouwen.

Susan: Had ze dat moeten doen dan?

Catherine: Het zou wel aardig geweest zijn. Basil was de liefste man van de wereld, natuurlijk. Het probleem was, dat hij te aardig was voor veel vrouwen op dezelfde tijd.

Susan: Ik snap het.

Catherine: Dus heeft Alice ons, ter compensatie, deze ongelooflijke verzameling Indische smaragden nagelaten.

Susan: Een kostbare compensatie.

Catherine: Ja, en ze kunnen wel eens veel waard zijn, omdat zij ze van een Maharadja heeft gekregen die ze verpleegd heeft. Ik weet even niet meer waar hij Maharadja van was. Ze heeft zijn vinger gered, of zijn teen, of iets wat hij wilde houden.

Susan *(staat op en gaat bij Catherine staan)*: Laat ze eens zien.

Catherine: Dat kan ik niet. *(ze staat op)* Ze waren veel te opzichtig om ze te dragen, dus heeft Jane ze meegenomen naar een juwelier die adverteert dat hij de hoogste prijzen biedt. En nu hopen we dat we al onze schulden kunnen aflossen. *(ze loopt naar het raam. Susan loopt naar links van het bureau)* Zou er wat met haar gebeurd zijn? Maakt niet uit. *(ze loopt naar de belknop, bij de deur, en drukt erop)* Ik zal Rose roepen, zodat ze je de kamers kan laten zien terwijl je wacht.

Susan: Dank je.

Catherine *(samenzwerend)*: Maar wat je ook doet, zeg nooit iets over de smaragden tegen Philip. Hij weet er niks van af, en zou direct de helft van het geld opeisen voor zijn schulden. En Jane en ik moeten de onze eerst aflossen.

Susan: Ik zal het tegen niemand zeggen.

Catherine: Het was dom van me om Jane alleen te laten gaan. Als ze opgewonden is, is ze nogal merkwaardig onbetrouwbaar. *(ze gaat naar het raam)* God mag weten wat ze bedacht heeft.

Susan *(loopt naar de bank)*: Ik weet zeker dat je je niet ongerust hoeft te maken. *(ze pakt haar tas en handschoenen)* Catherine: Beste meid,

als Jane wat van plan is, moeten we ons altijd ongerust maken. (*Rose komt binnen en blijft bij de deur staan*)

Rose: Het wordt mijn dood nog eens, als ik iedere keer die trap op moet lopen. (*de telefoon gaat. Catherine gaat naar het bureau, pakt de hoorn van de haak en houdt haar hand over het spreekgedeelte*)

Catherine (*tegen Rose*): Rose, dit is mevrouw Dawson. Als je lief bent, gaat ze boven wonen en jou helpen in drukke tijden.

Rose (*tegen Susan*): Je zult er spijt van krijgen, lieverd. Kom maar. (*Rose en Susan vertrekken en sluiten de deur*)

Catherine (*aan de telefoon*): Hallo?... Welke mevrouw Hayling... mevrouw Jane of mevrouw Catherine?... Oh. Nou, ik verwacht haar ieder moment terug... (*we horen achter een deur dichtslaan*) Een momentje, daar zal ze zijn. Met wie spreek ik?... (*ontsteld*) Oh... maar ik weet zeker dat ze u maanden geleden een cheque heeft gestuurd... Wat raar... Nou, ik ben bang dat u nog even zult moeten wachten, want ze is voor een paar weken naar het buitenland... Tot ziens.

Catherine hangt snel op, gaat rechts van het bureau staan en maakt een notitie. Jane Hayling komt binnen en sluit de deur. Ze is een sprankelende, weelderige vrouw, met zoveel enthousiasme dat ze nooit tijd heeft om na te denken. Ze draagt een grote plant in een pot, en drie duur uitziende draagtasjes.

Jane: Catherine, ik ben zwaar beledigd! Hoe denk je dat de taxichauffeur me net noemde?

Catherine: Hoe dan?

Jane: Wat Basil vaak tegen jou zei. (*ze zet haar tassen op de bank*)

Catherine: Jane!

Jane: Geeft niks, ik heb wraak genomen. Ik noemde hem, hoe Basil mij vaak noemde.

Catherine (*gaat in het midden staan*): Maar waarom al die vieze woorden?

Jane (*gaat met de plant bij Catherine staan*): Omdat dit een beetje gelect heeft op de achterbank.

Catherine: Wat is het eigenlijk?

Jane (*geeft de plant aan Catherine*): Een cadeautje voor jou.

Catherine: Ik wil het niet hebben. (*ze geeft de plant terug aan Jane*)

Jane: Jawel, dat wil je wel. (*ze geeft de plant aan Catherine*) En geniet er maar van: ik heb hem contant betaald. (*ze gaat naar de bank en pakt een wollen stola uit een tas*) Ik heb nog een leuk cadeautje voor je gekocht. Het is gewoon voor jou gemaakt. (*ze gaat naar Catherine en drapeert de stola om haar schouders*) Kijk maar. Als je goed kijkt, zie je dat de motten er hier en daar aan geknabbeld hebben. Maar ik

heb hem voor de helft van het geld gekregen, en aangezien ze minder dan de helft opgevreten hebben, is het absoluut een koopje.

Catherine: Dankjewel. Hij is schattig. (*opgewonden*) Betekenen al deze cadeautjes dat je de smaragden verkocht hebt?

Jane (*negeert vrolijk de vraag*): Ik heb voor mezelf ook iets gekocht: deze prachtige, onpraktische jas. (*ze gaat vooraan rechts staan en draait rond*) Wat vind je ervan?

Catherine: Daar heb je vast geen korting op gekregen. Die moet je een vermogen gekost hebben.

Jane: Maak je niet ongerust; ik heb er niets voor betaald. (*ze gaat bij Catherine staan en praat wat zachter*) Ik had zo'n geluk. Een nieuwe man, die niets van onze geldprobleempjes afwist, rekende met me af. Hij was echt een schatje. Hij heeft me deze schoenen ook nog gegeven. (*ze loopt mank naar vooraan links*) Ze zijn een complete foltering, maar zijn ze niet prachtig?

Catherine: Hoeveel kostten ze?

Jane: Tien pond.

Catherine (*ontzet*): Tien pond! Maar we hebben geen geld. (*ze vrolijkt op*) Maar ik neem aan, dat we dat nu wel hebben. Hoeveel heb je voor de smaragden gekregen?

Jane (*gaat bij Catherine staan*): Ik heb zoveel moeite moeten doen om de juwelier zelfs maar te vinden. Je zou denken, dat nummer vijftien naast nummer veertien zou zijn, of niet? Maar, nee hoor! Veertien... dan zestien. En waar denk je dat vijftien was? (*ze gaat bij de tafel staan*) Kilometers verder aan de overkant van de straat, naast de viswinkel. Daar lagen hemelse kreeften in de etalage. Ik wilde er zo graag twee kopen, maar ik had maar een kwartje in mijn tas...

Catherine (*onderbreekt*): Laat die kreeften nou maar, hoe zit het met de smaragden? (*ze zet de plant op de tafel, linksmidden*)

Jane (*gaat bij Christine staan*): Nou, toen ik eindelijk de juwelier gevonden had... raad eens wie daar toen naar buiten kwam?

Catherine (*doet de stola af en loopt naar het midden*): Het interesseert me niet wie er naar buiten kwam. (*ze legt de stola op de stoel, achtermidden*)

Jane: Als je hoort wie het was, ben je wel geïnteresseerd. Brigitte Blair.

Catherine (*gaat opgetogen naar Jane toe*): Brigitte! Ik heb haar in geen jaren gezien. Hoe was het met haar?

Jane: Net zo eigenaardig als altijd. Doodsbenauwd om kou te vatten. Het enige wat ik kon zien, was een neus die uit een berg sjaals stak.

Catherine: Misschien is het maar goed, dat we haar jaren niet gezien hebben.

Jane: Die jaren zijn voorbij. (*ze gaat naar de spiegel, vooraan links, en*

zet haar hoed af) Ze komt volgende week bij ons eten.

Catherine: Oh, Jane, je weet dat we het ons niet kunnen veroorloven, om mensen voor een etentje uit te nodigen.

Jane: Zij... en haar zoon.

Catherine (*trekt een gezicht*): Oh, toch niet James Blair? Hij is een opstandige jongeman.

Jane (*corrigerend*): Hij is een buitengewoon aardige jongeman.

Catherine: Sinds wanneer?

Jane: Sinds vanmorgen, toen ik hoorde dat hij televisieproducent is geworden.

Catherine (*ongelovig*): James Blair?

Jane (*gaat opgewonden bij Catherine staan*): Het is prachtig. Hij herinnerde zich, dat ik actrice was voordat ik met Basil trouwde, en hij vroeg waarom ik geen come-back op televisie wilde maken.

Catherine: Vroeg hij dat?

Jane: Nou, misschien heb ik het idee een beetje naar voren gebracht. In ieder geval, daarom komen ze bij ons eten. (*ze legt haar handtas op het krukje, en haar hoed op de stoel midden-achteraan*)

Catherine (*scherp*): Weet hij dat je alleen maar dienstmeisjes hebt gespeeld? Zwijgende dienstmeisjes, nog wel?

Jane: Als ik zoveel kon zonder woorden, stel je dan eens voor hoe ik zal zijn als ik wel tekst heb. Ik denk dat ik mijn gebaren en mijn voordracht een beetje bij ga schaven voor volgende week. (*ze gaat achteraan links staan, en declameert met gebaren*) "Oh, laat geen adellijk oog een traan vergieten..."

Catherine (*gaat naar Jane toe*): Nee, nee, niet nu, Jane. In Godsnaam, vertel me over de smaragden.

Jane (*vrolijk*): Televisie-salarissen zijn enorm; we zullen in staat zijn al onze schulden af te lossen.

Catherine (*langzaam en luid*): Heb je de smaragden wel, of heb je ze niet verkocht?

Jane (*gaat naar de bank*): Ik heb nog een leuk cadeautje voor je. (*ze pakt een fles crème de mint uit een tas*) Je favoriete crème.

Catherine (*loopt naar de bank*): Ik wil geen crème de mint.

Jane: Jawel! (*beschaamd*) Ik heb de smaragden niet verkocht. (*ze duwt de fles in Catherine's handen en gaat bij het bureau staan*)

Catherine (*loopt naar het midden*): Jane! Waarom niet?

Jane: Nou, op het eerste gezicht zei hij dat ze misschien twee- of drieduizend pond waard waren...

Catherine: Twee- of drieduizend!

Jane: Toen keek hij wat langer, en veranderde ponden in pennies.

Catherine: Pennies? Maar waarom dan?

Jane (*loopt naar rechts, van Catherine af*): De een of andere idioot heeft de achterkant van de stenen groen gelakt. Zo krijgen ze de mooie kleur, die ze van zichzelf niet hebben.

Catherine: Maar smaragden zijn toch zeker wel kostbaar, wat er ook met de hun achterkant is gebeurd?

Jane: Hij zegt dat het waarschijnlijk waardeloze stenen zijn. Het ziet er naar uit dat de Indiase hofjuweliers gewoon wat groene verf op oude stenen gespetterd hebben, als ze wisten dat ze cadeau gegeven zouden worden. (*ze doet haar jas uit en legt die op de vensterbank*)

Catherine: Het is verschrikkelijk. Laat ze eens zien.

Jane: Ik heb ze bij onze Poolse horlogemaker gelaten.

Catherine: Die kent niks van smaragden.

Jane (*gaat naar Catherine toe*): Niet om ze te verkopen. Om er een ketting van te maken. (*trots*) Ik zal ze bij mijn eerste televisieoptreden dragen. (*Catherine gaat naar de bank, zet de tassen erachter en gaat op de bank zitten*)

Catherine: Je zult niet op televisie kunnen verschijnen, als je achter slot en grendel zit voor de schulden.

Jane: We worden niet opgesloten. Je moet een beetje vertrouwen hebben, Catherine. (*ze gaat naar de lichtknop bij de deur*) Hebben ze het licht afgesneden? (*ze doet de lamp aan en uit*) De lieverds! (*ze gaat naar het bureau*) En de telefoon? (*ze pakt de hoorn op en luistert*) Nee, die klinkt nog heel goed. (*ze hangt weer op*)

Catherine: Maar voor hoelang? En nu de smaragden waardeloos zijn. (*radeloos*) Wat moeten we doen?

Jane (*pakt haar handtas en gaat naar de bank*): Ga de stad in, en koop twee idiote hoeden die we allebei niet durven te dragen.

Catherine: Daar hebben we het geld niet voor.

Jane: Dat is juist het moment om geld uit te geven... als je het niet hebt. Het maakt het winkelen zó spannend.

Catherine: Je maakt me helemaal gek met je absurde optimistische houding.

Jane: Het is de enige verstandige houding. (*ze gaat in de leunstoel zitten, vooraan rechts*) Als het toch slecht gaat, heeft het geen zin om je zorgen te maken. Dus waarom zouden we ondertussen niet hoopvol gelukkig mogen zijn.

Philip Hayling doet de deur open. Hij is een luchthartige jongeman, aantrekkelijk op een slordige manier. Hij draagt een streng Spaanse uien.

Philip (*kijkt om de deur*): Is er iemand die niet van uien houdt?

Catherine: Wat?

Philip (*komt binnen en sluit de deur*): Nou, of je er wel of niet van houdt, hier heb je iets van me. (*hij houdt ze Catherine voor*) Met al mijn liefde, schat van een moeder van me.

Catherine: Waarom heb je in vredesnaam uien gekocht?

Philip (*legt de uien op de grond, achter de bank*): Ik wilde een beetje opscheppen met mijn Frans, tegen die knaap die er mee aan de deur kwam. (*hij gaat naar het bureau, pakt een sigaret uit het doosje, en steekt hem aan*)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto